

Innen-onnan.

Budapesttől — Buda- pestig.

1925 július 12-én — egy esős, szeles vasárnap délután valamivel 5 óra előtt elrugaskodott két csónak, a Bp. 507-es és a Bp. 1973-mas az aquinkumi parttól. Hat elszánt evezős ült benne, akiknek szívdobogató kíváncsisággal vegyült öröm feszítette izmait s rövid igazodás és egyensúlyozódás után büszkén, emelt fővel, tempós evezőcsapásokkal elindultak dél felé. Néhány pillanat múlva az utolsó lábintegetés is elmaradt — mert tudvalevően a csónakos, minthogy a keze el van foglalva, a lábával viszonozza a parttól feléje küldött üdvözlöt — s teljes erővel fekdütek neki az evezésnek.

*

A nyarat megelőző telet s tavaszt csupa tervezgetéssel töltöttük el.

Kis társaságunk, amely egyébként is szorosabban együtvé tartozik, valahol és valahányszor csak összejött, folyton a nyári nagy útról, a „túráról“ beszélgetett.

Szász Lojzi, a legelső és legnagyobb csónakos közöttünk, jött először a gondolattal. Mint aki már többször végig evezte a Dunát, folyton a térképet bújta s kereste az új lehetőségeket, a még nem járt utakat. Az közismert dolog volt, hogy a Balatonra, ha nem is épen könnyen, de el lehet csónakkal jutni. Hanem Lojzi tovább kutatott, tervezett; azzal a gondolattal kezdett foglalkozni, hogy felhente-e a Zala folyón menni addig a pontig, ahol a Rábát közel éri. Mert onnan szárazföldön a Rábára szállítani a csónakot, nem lenne nehéz feladat, ezáltal pedig

ismét új és ami a fő, lefelé folyó vizet találnánk, amelyen Győrnél a Dunára jutva könnyen hazakerülhetnénk. Én, minthogy azelőtt szenvedélyes gyalogló voltam s a Zala gyönyörű völgyén is végig vándoroltam, égre-földre esküdözve bízohígtattam, hogy ennél mi sem könnyebb, a folyó van olyan széles, hogy ha néha talán kényelmetlenül is, de fölevezhetünk,

Hanem semmi új a Nap alatt. Alig kezdünk utána érdeklődni, ki derült, hogy ez bizony már másnak is eszébe jutott, sőt egy füzetben meg is jelent az egész útnak a leírása. (Zsembery Gy.: Ezer kilométerhazai vizeken. 1921.)

Mondanom sem kell, mennyire elszomorítón hatott reánk, hogy e gondolattal megelőztek bennünket, de másrészt meg végérvényes határozattá váltotta tervezgetésünket; ha más végig tudott ezen az úton menni, nekünk sem szabad visszariadnunk semmi nehézségtől, semmi akadálytól.

Mikor végre a nehezen bőjtölt nyár megérkezett, egy másik csatlódás ért bennünket. Lojzi a főtervező, a tervező fő, a leggyakorlottabb evezős, miért, miért nem, megkötötte magát s kijelentette, hogy nem jön velünk. Hiába volt minden ékesszólás, minden rábeszélés, hiába erőszak, fenyegetés: nem jött.

Ez megint gondot, adott, mert az egyik csónakban üresen maradt egy hely. Attól nem kellett tartanunk, hogy ember nem lesz, többen igen szívesen jöttek volna, hanem a választás okozott nehézséget. Végre is hosszas kifogásolás és indokolás után szakál Jánosra — más néven Buxus —

esett a választás – Legyen egy kálomista is velünk — rekesztettük be a vitát s ezzel a csapat ismét teljes lett. Az 507-esben, ahova Buxus került, a másik két evezős Szász Kari és Dulovits Jenő volt, míg az 1973-asban Puder Tóni, becéző néven (mert az öregét becéztük) Pufi, aztán Horváth István — alias Csuti, megtoldva az ócsúvas Öküz melléknevvel s jómagam kerültünk.

Az elindulás előtt vagy két nappal még egy és utolsó tanácskozást tartottunk, ahol mindenkinek ki osztottuk a munkakörét s cipelni valóját, amelyben a legfontosabb, a fényképezési anyag beszerzése volt és vasárnap déli 12 órát tűzvéni ki indulási időül, izgatott hangulatban elváltunk egymástól.

*

Akik emlékeznek az idei júliusra, könnyen megértik, hogy miért 5-kor indultunk a kitűzött 12 óra helyett. Ezidei természetéhez híven zuhogva esett vasárnap; a mi nagy búsulásunkra. Hanem azért nem csüggedtünk: égre meredt nyakkal üldögéltünk a csónakház féhaja alatt s vártuk az idő jobbrafordulását, ami ugyan nem nagyon akaródzott.

Végre nagysokára ki-kihagyott az eső, a szél is erősebben kezdte cibálni a fellegeket s Pufinak, mint korelnöknek a vezetése alatt, tanácsá alakultunk. Mert minálunk közmegegyezés alapján teljes demokrácia uralkodott. Az útát megelőző konferencián úgy egyeztünk meg, hogy a parancsnoki tisztség és felelősség napról-napra változik, feltéve, ha ez a rendszer beválik s minden kérdést közmegegyezés szerint fogunk elintézni.

Pufi, elkezdvén az elnöklést, egy pillanatra komolyságot kifejezendő, kivette fogai közül állítólagos hol

landi pipáját amit egyenesen erre a csónakútra hozatott s kellő arculattal tette fel a kérdést:

— Tisztelt Uraim!

A következők tiszttán látása mellett akarjátok-e az elindulást?

— Akarjuk!

Erre moslékkeverőhöz hasonlatos szerszámát visszaakasztotta illő helyére és kiadta a parancsot a berakodásra. Cser János.

(Folytatjuk).

Emlékezés

Avercsenkóra.

Rövid, lakónikus, szomorú hírt kopogtak a prágai telegráfok 1925. március 12-én a szélrözsa minden irányába:

— „Ma reggel 9 órakor Avercsenkó meghalt.“

Másfélévvel ezelőtt találkoztam Avercsenkóval Bukarestben a „Naša-Rjecs“ orosz emigráns-uj-ság kiadójának M. C. Benoninak kabinetjében. Az erősen rövidlátó szemüveges, örökké jókedvű író, az orosz humor apostolát, a fájó szatira kérlelhetetlen íróját, önzetlen kedvességgel, szeretettel vették körül az egybegyűlt orosz íróársai, mint Pervuchin, Lebedov, Belgovszky (Avercsenkó legkedvesebb barátja) Okuszov stb.

Mindenki Avercsenkót hallgatta. Ő beszélt, mi nevtünk, kacagtunk, fuldokoltunk. Épen a híres kakas antibolsik viccét mondta el, amikor hirtelen az oldalához kapott:

— a szívem, ez a csúnya vereshús nem bírja a nevetést... még megjáróm, ha itt hagy majd a faképnél.

— Szívszéllhüdés — nevetett a mester — megfelelne a vezércikk-íróknak, a riporternak, de semmi